

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 14. decembra 2007
(OR. en)**

16616/07

CONCL 3

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo

Komu: Delegácie

Predmet: **EURÓPSKA RADA V BRUSELI
14. DECEMBER 2007**

ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA

Delegáciám v prílohe zasielame závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Bruseli (14. decembra 2007).

1. Zasadnutiu Európskej rady predchádzalo vystúpenie Hansa Gerta Pötteringa, predsedu Európskeho parlamentu, po ktorom nasledovala výmena názorov.
2. Európska rada si v prítomnosti predsedu Európskeho parlamentu vymenila názory aj s Ernestom-Antoinom Seillèrom, predsedom BusinessEurope, a Mariou Helenou Andréovou, zástupkyňou generálneho tajomníka ETUC.
3. Európska rada víta dohodu dosiahnutú na medzivládnej konferencii, ktorá sa uskutočnila 18. októbra 2007, a následné podpísanie Lisabonskej zmluvy 13. decembra, ako aj vyhlásenie Charty základných práv 12. decembra 2007. Vyzýva k rýchlemu ukončeniu vnútroštátnych ratifikačných procesov tak, aby mohla zmluva nadobudnúť platnosť 1. januára 2009.
4. Európska rada vo vhodnom čase zhodnotí pokrok potrebných prípravných prác, aby sa zabezpečilo riadne fungovanie zmluvy od momentu nadobudnutia jej platnosti. Zdôrazňuje komplexnú povahu tohto zhodnotenia a z toho vyplývajúcu potrebu jednotného rámca, ako aj politického usmernenia na najvyššej úrovni. Technické práce začnú v januári v Bruseli na základe pracovného programu, ktorý sa predloží v rámci právomoci budúceho predsedu Európskej rady.
5. Európska rada dosiahla v súlade s vyhlásením č. 5 pripojeným k záverečnému aktu medzivládnej konferencie politickú dohodu o návrhu rozhodnutia, ktorým sa ustanovuje zloženie Európskeho parlamentu, ktoré sa politicky schválilo 11. októbra 2007 v znení revidovanom v súlade s vyhlásením č. 4 pripojeným k Záverečnému aktu. Z toho dôvodu sa znenie odôvodnení č. 2 a 3 návrhu rozhodnutia upraví tak, aby zohľadňovalo znenie článku 9a ods. 2 Zmluvy o EÚ v znení zmenenom a doplnenom Lisabonskou zmluvou, pričom v tabuľke uvedenej v článku 2 bude údaj týkajúci sa Talianska znieť „73“. Toto rozhodnutie sa prijme čo najskôr po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy v súlade s postupom ustanoveným v článku 9a ods. 2 druhom pododseku Zmluvy o EÚ v znení zmenenom a doplnenom Lisabonskou zmluvou. Európska rada vyzýva členské štáty, aby čo najskôr prijali potrebné vnútroštátne opatrenia tak, aby v čase nadobudnutia účinnosti tohto rozhodnutia boli vnútroštátne právne predpisy na jeho vykonanie zavedené včas pre voľby do Európskeho parlamentu na funkčné obdobie 2009 – 2014.

6. Lisabonskou zmluvou sa Únii poskytuje stabilný a trvalý inštitucionálny rámec. V dohľadnej budúcnosti sa neočakávajú žiadne zmeny a Únia tak bude schopná plne sa koncentrovať na riešenie konkrétnych výziev, ktoré pred ňou stoja, vrátane globalizácie a zmeny klímy, ako bolo jasne zdôraznené na neformálnom stretnutí hláv štátov a predsedov vlád v Lisabone 19. októbra 2007 na základe oznámenia Komisie „Európsky záujem: prosperita vo veku globalizácie“. V tejto súvislosti Európska rada prijíma vyhlásenie o globalizácii (pozri prílohu).
7. Európska rada berie na vedomie oznámenie Komisie o stratégii rozšírenia a schvaľuje závery Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy z 10. decembra.

Skupina pre reflexiu na obdobie rokov 2020 – 2030

8. Európska rada zriaďuje nezávislú skupinu pre reflexiu s cieľom pomôcť Únii v dlhodobejšom horizonte (2020 – 2030) účinnejšie predvídať a riešiť výzvy. Skupina sa vyzýva, aby identifikovala kľúčové otázky a vývoj, ktorému bude Únia pravdepodobne čeliť, a analyzovala, ako ich možno riešiť, pričom za východiskový bod by si mala vziať výzvy stanovené v Berlínskom vyhlásení z 25. marca 2007. Medzi tieto výzvy okrem iného patrí: posilnenie a zmodernizovanie európskeho modelu hospodárskeho úspechu a sociálnej zodpovednosti, zvýšenie konkurencieschopnosti EÚ, právny štát, trvalo udržateľný rozvoj ako základný cieľ Európskej únie, celosvetová stabilita, migrácia, energetika a ochrana klímy a boj proti ohrozovaniu globálnej bezpečnosti, medzinárodnej trestnej činnosti a terorizmu. Osobitná pozornosť by sa mala venovať otázke, ako lepšie komunikovať s občanmi a naplňovať ich očakávania a potreby.
9. Skupina bude rozvíjať svoje úvahy v rámci stanovenom v Lisabonskej zmluve. Z tohto dôvodu nebude diskutovať o inštitucionálnych otázkach. Vzhľadom na jej dlhodobý charakter sa v analýzach nebude zameriavať na súčasné politiky ani nebude riešiť nasledujúci finančný rámec Únie.

10. Skupina pre reflexiu bude musieť pri svojej práci zohľadniť pravdepodobný vývoj v rámci Únie i mimo nej a bude musieť najmä preskúmať, ako možno v dlhodobejšom horizonte čo najlepšie napomôcť stabilitu a prosperitu Únie na jednej strane a širšieho regiónu na strane druhej.
11. Skupine bude predsedáť Felipe Gonzáles Márquez, ktorému budú pomáhať dvaja podpredsedovia Vaira Vike-Freibergová a Jorma Ollila, a bude mať najviac 9 členov, ktorí sa vyberú na základe zásluh z celej Únie. Predseda a podpredsedovia sa vyzývajú, aby počas francúzskeho predsedníctva predložili zoznam mien, ktorý sa zväží na zasadnutí Európskej rady.
12. Skupina sa bude radieť podľa svojho uváženia a ponesie zodpovednosť za organizáciu svojej práce.
13. Európskej rade predloží správu na jej zasadnutí v júni 2010.

SLOBODA, BEZPEČNOSŤ A SPRAVODLIVOSŤ

14. Európska rada víta rozšírenie schengenského priestoru a **odstránenie kontrol na vnútorných hraniciach** členských štátov, ktoré sa zúčastňujú na projekte SISone4ALL, a to od 21. decembra 2007 pre pozemné a morské hranice a od 30. marca 2008 pre vzdušné hranice, čím sa rozšíri oblasť skutočného voľného pohybu osôb.
15. Európska rada víta ustanovenie „**Európskeho dňa proti trestu smrti**“ na 10. októbra každého roka.
16. Ďalší rozvoj **komplexnej európskej migračnej politiky**, ktorá dopĺňa politiky členských štátov, zostáva základnou prioritou s cieľom reagovať na výzvy a využiť príležitosti, ktoré predstavuje migrácia v novej ére globalizácie. Európska rada preto zdôrazňuje potrebu obnoviť politický záväzok a v tejto súvislosti berie na vedomie oznámenie Komisie o spoločnej politike v oblasti prisťahovalectva. Očakáva návrhy, ktoré Komisia predloží v roku 2008.

17. V záujme dobrého riadenia migračných tokov a boja proti nelegálnemu prisťahovalectvu zostáva kľúčovým prvkom spolupráca s tretími krajinami. Európska rada víta pokrok vo vykonávaní **globálneho prístupu k migrácii**, pokiaľ ide o Afriku a oblasť Stredozemia, najmä misie EÚ v afrických a stredozemských krajinách, ako aj pokrok pri uplatňovaní tohto globálneho prístupu na susediace východné a juhovýchodné regióny. So záujmom očakáva organizáciu druhej euro-africkej ministerskej konferencie o migrácii a rozvoji v roku 2008. Schvaľuje závery Rady z 10. decembra 2007 o partnerstvách v oblasti mobility a kyvadlovej migrácii a víta v tejto súvislosti rozhodnutie začať dialóg s cieľom realizovať pilotné partnerstvá v oblasti mobility s Kapverdami a Moldavskou republikou. Komisia sa vyzýva, aby najneskôr v júni 2008 podala správu o pokroku. Nedávne stretnutie ministrov krajín Euromed-u o migrácii prispelo k ďalšiemu rozvoju praktickej spolupráce s partnerskými krajinami Stredozemia vo všetkých oblastiach migrácie. Európska rada víta skutočnosť, že na druhom samite EÚ a Afriky sa prijala spoločná stratégia, v ktorej sa migrácia identifikuje ako spoločná prioritná oblasť, pre ktorú sa obe strany budú snažiť hľadať spoločné riešenia; akčný plán spoločnej stratégie zahŕňa partnerstvo v oblasti migrácie, mobility a zamestnanosti s niekoľkými konkrétnymi opatreniami, ktoré je potrebné prijať v nasledujúcich troch rokoch.
18. Európska rada schvaľuje závery Rady z 19. novembra 2007 o súdržnosti migračnej a rozvojovej politiky a vyzýva k ďalšej práci v tejto oblasti. Európska rada podčiarkuje význam ďalšieho angažovania sa v dialógu s Latinskou Amerikou a oblasťou Karibiku.

19. Medzi migráciou, zamestnanosťou a lisabonskou stratégiou pre rast a zamestnanosť je úzka väzba. Európska rada uznáva, že migrácia môže mať významný vplyv na potenciál rastu a zvyšovanie zamestnanosti, trhy práce, hospodársku adaptáciu, produktivitu, konkurencieschopnosť a verejné financie, pričom sa zdôrazňuje, že prisťahovalectvo nemôže nahradiť štrukturálne reformy. Účinná prisťahovalecká politika by sa mala formovať v súvislosti s nedostatkom zručností a požiadavkami trhu práce. Pri migrácii pracovnej sily sa musí plne rešpektovať *acquis* Spoločenstva, právomoci členských štátov v tejto oblasti a zásada preferencie Spoločenstva pre občanov EÚ. Európska rada pripomína zasadnutie ministrov pre spravodlivosť a vnútorné veci s ministrami pre zamestnanosť a sociálnu politiku, ktoré sa uskutočnilo 6. decembra, a opätovne potvrdzuje, že sú dôležité opatrenia na podporu integrácie, ako aj úsilie samotných migrantov o vlastnú integráciu.
20. Európska rada vyzýva Radu, aby pokračovala v práci na nedávno predložených návrhoch Komisie o prijímaní štátnych príslušníkov tretích krajín na účely vykonávania vysokokvalifikovaného zamestnania a o zjednotenom postupe vybavovania žiadostí a spoločnom súbore práv pre pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom.
21. Boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu si vyžaduje ucelené a účinné opatrenia zamerané na neprihlásenú prácu a nelegálne zamestnávanie, a to najmä prostredníctvom účinného vykonávania odradzujúcich sankcií. Rada a Európsky parlament sa vyzývajú, aby najneskôr do konca roka 2008 dosiahli dohodu o návrhoch týkajúcich sa sankcií proti zamestnávateľom neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Malo by sa tiež pokročiť v práci nadväzujúcej na oznámenie Komisie o nelegálnej práci.

22. Riadne riadenie migračných tokov si taktiež vyžaduje, aby sa pokročilo v práci na ďalšom posilňovaní integrovaného riadenia vonkajších hraníc vrátane riešenia tlakov, ktorým čelia členské štáty, za súčasného dodržiavania všetkých medzinárodných záväzkov. Európska rada preto so záujmom očakáva nadchádzajúce oznámenia Komisie vo februári 2008 o systéme vstupu/výstupu na vonkajších hraniciach, budúcom rozvoji agentúry Frontex a o Európskom systéme hraničnej kontroly.
23. Európska rada taktiež víta pokrok dosiahnutý v súvislosti s návrhom smernice o spoločných normách a postupoch v členských štátoch pre návrat štátnych príslušníkov, ktorí sa neoprávnene zdržiavajú na ich území. Zdôrazňuje potrebu dohody o spoločných normách v oblasti politiky návratu osôb a vyzýva Radu a Európsky parlament, aby sa naďalej usilovali o nájdenie základu pre rýchlu dohodu o návrhu a vzali pritom do úvahy osobitné podmienky v každom členskom štáte. Európska rada opätovne potvrdzuje potrebu účinnej politiky readmisie a navracania.
24. Európska rada zdôrazňuje potrebu pokročiť v práci na budúcom spoločnom európskom azylovom systéme s cieľom zaviesť ho do roku 2010. Vyzýva Komisiu, aby na tento účel zhodnotila vykonávanie prvej fázy a v roku 2008 predložila potrebné iniciatívy.
25. Integrácia je vedúcim prvkom komplexnej európskej migračnej politiky. Európska rada vyzýva k lepšej koordinácii migračnej a integračnej politiky. V súvislosti s tým, že rok 2008 je rokom medzikultúrneho dialógu, Európska rada vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zdôraznili príležitosti, prínos a výzvy spojené s migráciou v pluralistickej Európe.

26. Európska rada víta uzavretie dohôd o uľahčení udeľovania víz a readmisii medzi Európskou úniou a krajinami západného Balkánu (Bosna a Hercegovina, Bývalá juhoslovanská republika Macedónsko, Čierna Hora, Srbsko), Ukrajinou a Moldavskou republikou, ako aj dohodu o uľahčení udeľovania víz s Albánskom, ktoré sa opierajú o postup a pokyny stanovené v spoločnom prístupe. Uľahčenie udeľovania víz by malo tieto krajiny povzbudiť, aby vykonali dôležité reformy a posilnili spoluprácu s EÚ v oblastiach, ako je posilňovanie právneho štátu, boj proti organizovanej trestnej činnosti a nelegálnej migrácii a zvyšovanie bezpečnosti dokumentov zavedením biometrických znakov.
27. Prioritou zostáva **posilnenie policajnej a justičnej** spolupráce. Musí sa zlepšiť fungovanie Eurojustu a Europolu; pokiaľ ide o Europol, je potrebné, aby Rada najneskôr do konca júna 2008 dosiahla dohodu o rozhodnutí o zriadení Europolu a pravidelne skúmala stav, v ktorom sa nachádza plán vykonávania. Európska rada rovnako víta všeobecné smerovanie k rámcovému rozhodnutiu Rady o ochrane osobných údajov spracúvaných v rámci policajnej a justičnej spolupráce. Mala by sa posilniť spolupráca prostredníctvom vzájomného uznávania rozhodnutí v trestných veciach.
28. Európska rada vyzýva na rýchly pokrok v súvislosti so smernicou o ochrane životného prostredia prostredníctvom trestného práva.
29. Nedávne teroristické aktivity v Európe a mnohé teroristické útoky inde vo svete zväčšujú potrebu Únie a jej členských štátov nepoľaviť vo vykonávaní **stratégie boja proti terorizmu**.

30. Európska rada víta dôležitú prácu vykonanú v poslednom čase v mnohých oblastiach stratégie, ako sú napríklad bezpečnosť výbušnín a zbraní, spolupráca osobitných zásahových jednotiek (ATLAS), ochrana kritickej infraštruktúry, boj proti biologickým, rádiologickým a iným nekonvenčným hrozbám a krízové koordinačné opatrenia Únie. Európska rada víta, že generálny tajomník/vysoký splnomocnenec vymenoval Gillesa de Kerchoveho za koordinátora pre boj proti terorizmu. Víta návrhy koordinátora pre boj proti terorizmu zamerané na ďalšie posilnenie vykonávania stratégie boja proti terorizmu a vyzýva k urýchlenej práci na nich.
31. Európska rada víta prácu, ktorá sa v poslednom čase vykonala v rámci stratégie Európskej únie na boj proti radikalizácii a náboru teroristov, najmä pokiaľ ide o radikalizáciu mládeže a úlohu internetu. Vyzýva k jej ďalšiemu posilneniu najmä prostredníctvom odvetvových programov a nástrojov EÚ v rámci Únie, ako aj v rámci spolupráce s tretími krajinami. Na tento účel berie na vedomie zámer Komisie predložiť v priebehu roka 2008 oznámenie o najlepších postupoch v oblasti boja proti násilnej radikalizácii.
32. Európska rada víta prijatie rozhodnutia o ustanovení **mechanizmu** Spoločenstva v oblasti **civilnej ochrany** (prepracovanie) a vyzýva Radu a Komisiu, aby tento nástroj čo najlepšie využili spolu s finančným nástrojom civilnej ochrany s cieľom pripraviť sa na zvládnutie krízových situácií v budúcnosti. Európska rada v tejto súvislosti očakáva nadchádzajúci návrh Komisie o posilnení kapacít Únie v oblasti reakcie na katastrofy.
33. Európska rada potvrdzuje potrebu zlepšiť v Európskej únii **prístup k spravodlivosti** prostredníctvom zjednodušených, efektívnejších a prístupnejších postupov, víta už dosiahnuté výsledky v oblasti elektronickej justície a vyzýva k pokračovaniu v práci.

34. Európska rada víta politickú dohodu o smernici o určitých aspektoch mediácie v občianskych a obchodných veciach, ktorou sa občanom a podnikom umožní prístup k mechanizmu alternatívneho riešenia sporov, aby svoje cezhraničné spory mohli riešiť efektívnejším spôsobom, a o nariadení o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I), čo predstavuje významný prvok európskeho priestoru spravodlivosti.
35. Rada sa vyzýva, aby našla riešenia pre nariadenie o súdnej právomoci a rozhodnom práve v manželských veciach (Rím III). Tiež sa vyzýva, aby dosiahla dohodu o nariadení o vyživovacej povinnosti so zreteľom na nedávnu dohodu o haagskom dohovore o medzinárodnom vymáhaní výživného na dieťa a iných foriem výživného. Európska rada víta podpísanie nového lugánskeho dohovoru o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach a vyzýva k jeho rýchlej ratifikácii.
36. Pripomínajúc závery Rady z 8. – 9. novembra 2007 o boji proti **počítačovej trestnej činnosti** Európska rada zdôrazňuje, že sa v tejto súvislosti vyžaduje podniknúť ďalšie kroky na prijatie komplexnej politiky EÚ.
37. Európska rada víta prácu, ktorá prebieha v Rade a Komisii, týkajúcu sa **ochrany detí**.

HOSPODÁRSKE, SOCIÁLNE A ENVIRONMENTÁLNE OTÁZKY

38. Európska rada víta predloženie strategickej správy Komisie, v ktorej sa hodnotí vykonávanie obnovenej **lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť** a predkladajú sa návrhy na ďalší trojročný cyklus vrátane nového súboru integrovaných usmernení, odporúčaní pre jednotlivé krajiny a nového lisabonského programu Spoločenstva. Európska rada vyzýva, aby sa rýchlo pokročilo v práci s cieľom začať ďalší cyklus na jej zasadnutí v marci 2008. Európska rada zdôrazňuje úlohu nového lisabonského programu Spoločenstva pre partnerský prístup. Tento program musí byť na úrovni Spoločenstva pridanou hodnotou, aby sa zlepšil vnútorný súlad reforiem a zmaximalizovali sa pozitívne vedľajšie účinky.
39. Lisabonská stratégia prináša prvé výsledky. Platnými zostávajú štyri prioritné oblasti určené na zasadnutí Európskej rady na jar 2006: vedomosti a inovácia, podnikateľské prostredie, zamestnanosť a energetika a zmena klímy. Z toho vyplýva, že hoci je potrebné reagovať na meniace sa výzvy, integrované usmernenia podstatnú revíziu nepotrebujú. Nový cyklus lisabonskej stratégie by sa mal zamerať hlavne na vykonávanie reforiem a ich výsledky. Predbežné diskusie na úrovni Rady už identifikovali potrebu náležitej aktivity v oblastiach, ako sú európsky výskum, inovačné mechanizmy, malé a stredné podniky, jednotný trh, hospodárska súťaž, modernizácia verejnej správy, vzdelávanie a zručnosti, flexibilita, opatrenia na posilnenie účasti pracovných síl, sociálne začlenenie, územná súdržnosť, energetika, zmena klímy, viditeľnosť sociálneho rozmeru, trvalá udržateľnosť a kvalita verejných financií. Toto úsilie by malo byť zamerané na vnútroštátnu úroveň činnosti, úroveň činnosti Spoločenstva a vonkajšiu úroveň činnosti.
40. Mala by sa tiež posilniť úloha regionálnej úrovne pri dosahovaní zamestnanosti a rastu, ako sa uvádza v novej generácii programov kohéznej politiky na obdobie 2007 – 2013. Mal by sa plnohodnotne využiť lisabonský nástroj posilnením existujúcej horizontálnej koordinácie, vyvinutím konkrétnejšej a špecifickejšej komunikácie a zahrnutím všetkých relevantných zainteresovaných strán.

41. Pre Európu budúcnosti a pre rozvoj znalostných ekonomík je kľúčovým prvkom podpora **vedomostného** trojuholníka (vzdelávanie – výskum – inovácia). Európska rada preto víta vytvorenie Európskeho inštitútu pre inovácie a technológie a prvých spoločných technologických iniciatív ako inovačných verejno-súkromných partnerstiev v strategických oblastiach. Vyzýva členské štáty, aby sa aktívnejšie zapájali do vykonávania celoeurópskych výskumných infraštruktúr.
42. V oblasti vedy a technológií v Európe je potrebné rozšíriť ľudské zdroje a podporiť príťažlivosť Európy pre vysokokvalifikovaných vedcov – Európska rada preto schvaľuje závery, na ktorých sa dohodla Rada v novembri 2007, týkajúce sa budúcnosti vedy a technológií v Európe, ako aj modernizácie univerzít. Európska rada, pripomínajúc všeobecnú inovačnú stratégiu prijatú v roku 2006, zdôrazňuje význam iniciatív Komisie týkajúcich sa verejného obstarávania a inovácie v oblasti služieb a vyzýva Komisiu, aby ich doplnila o zostávajúce očakávané iniciatívy. Pre nárast a zlepšenie pracovných príležitostí je mimoriadne dôležité poskytovanie **celoživotného vzdelávania** všetkým občanom, čo má aj významnú sociálnu dimenziu. Členské štáty a Komisia by preto mali za prioritu určiť vykonávanie pracovného programu v oblasti vzdelávania a odbornej prípravy a európskeho kvalifikačného rámca, ako aj iniciatívy „Nové zručnosti pre nové pracovné miesta“ a podporu väčšej mobility.
43. Európska rada potvrdzuje integrované rozhodnutie Rady o financovaní, riadení a politike verejného obstarávania pre európske programy satelitnej navigácie **EGNOS a Galileo**. Tento pre EÚ kľúčový projekt do roku 2013 prinesie globálnu satelitnú navigačnú infraštruktúru a zvýši ekonomickú účinnosť, vytvorí vysokokvalifikované pracovné miesta a nové príležitosti pre pokročilé služby a aplikácie v celej EÚ.
44. Európska rada schvaľuje európsky **program pre kultúru**, ktorý predstavuje významný krok k zvýšeniu vnútorného súladu a viditeľnosti činnosti EÚ v tejto oblasti a ktorý maximalizuje potenciál sektorov kultúry a tvorivej činnosti, najmä pokiaľ ide o malé a stredné podniky, a tým prispieva k plneniu cieľov lisabonského programu.

45. **Jednotný trh** je nespochybniteľným úspechom a zostáva základným predpokladom rastu a prosperity v Únii. Európska rada pripomína závery Rady pre konkurencieschopnosť z 22. – 23. novembra 2007 a zdôrazňuje, že integrovaný prístup k európskej konkurencieschopnosti by sa mal podporovať trvalo udržateľnou priemyselnou politikou spojenou s inováciami a zručnosťami, pričom by sa mal rozvíjať vonkajší rozmer európskej konkurencieschopnosti s cieľom zabezpečiť korektné konkurenčné prostredie. Je potrebné urobiť viac pre využitie plného potenciálu rozšírenej Únie, okrem iného tým, že sa odstránenia zostávajúce prekážky a spotrebiteľom a malým a stredným podnikom sa umožní plne využiť príležitosti jednotného trhu. S cieľom podporiť európsku konkurencieschopnosť v globalizovanom svete sa jednotný trh musí taktiež viac orientovať externe. Európska rada víta prehodnotenie jednotného trhu, ktoré nedávno predložila Komisia, doplnené oznámením o službách všeobecného záujmu vrátane sociálnych služieb všeobecného záujmu a vyzýva Radu, aby iniciatívy uvedené v prehodnotení preskúmala s cieľom umožniť jej prijať závery o prioritách pre ďalšiu činnosť na jej zasadnutí na jar 2008.
46. Európska rada zdôrazňuje kľúčovú úlohu, ktorú pri vytváraní zamestnanosti a rastu v EÚ zohráva **cestovný ruch**, a vyzýva Komisiu, členské štáty, priemysel a iné zainteresované strany, aby spojili sily pri včasnom vykonaní nedávno prijatej agendy pre trvalo udržateľný a konkurencieschopný európsky cestovný ruch.

47. Rámcové podmienky pre **podnikanie**, najmä **malé a stredné podniky**, sa musia i naďalej zlepšovať. Európska rada víta zámer Komisie predložiť v roku 2008 oznámenie o zákone o malých podnikoch pre Európu s cieľom plne využiť ich potenciál. Pokiaľ ide o program **lepšej právnej regulácie**, Európska rada víta pokrok na ceste k dosiahnutiu spoločného cieľa, ktorým je znížiť do roku 2012 administratívne zaťaženie vyplývajúce z právnych predpisov EÚ o 25 %, a nabáda tie členské štáty, ktoré tak ešte neurobili, aby si do roku 2008 pri zohľadnení rôznych východiskových pozícií jednotlivých členských štátov, tradícií a osobitného významu tejto činnosti pre malé a stredné podniky stanovili porovnateľne ambiciózne ciele. Pre zvýšenie efektívnosti a účinnosti verejných financií je kľúčová modernizácia **verejnej správy**. Reformy v tejto oblasti by teda mali byť predmetom pravidelných analýz a výmen najlepších postupov, a to najmä v kontexte lisabonských národných programov reforiem. V tejto súvislosti by sa mal v súlade so štyrmi politickými akciami uvedenými vo vyhlásení ministrov (Lisabon september 2007) preskúmať potenciál iniciatív v oblasti elektronickej verejnej správy.
48. Európska rada vzhľadom na nedávny vývoj na **finančných trhoch** zdôrazňuje, že základné makroekonomické ukazovatele hospodárstva EÚ sú silné a že sa očakáva trvalý hospodársky rast. Kľúčovým faktorom je pokračovanie monitorovania finančných trhov a ekonomiky, keďže neistota pretrváva. Európska rada vyzdvihuje význam tém stanovených v pracovnom programe, ktorý Rada prijala 9. októbra 2007 a v ktorom sa spolu s medzinárodnými partnermi EÚ zameriava na zvýšenie transparentnosti pre investorov, trhy a regulačné orgány, zlepšenie noriem oceňovania, zlepšenie rámca obozretného podnikania, riadenia rizík a dohľadu vo finančnom sektore, ako aj skúmanie fungovania trhov vrátane úlohy úverových ústavov. Európska rada víta významné kroky vykonané v záujme posilnenia opatrení EÚ pre finančnú stabilitu a dôrazne nabáda na ich riadne dodržiavanie. K týmto otázkam sa vráti na svojom zasadnutí na jar 2008 na základe správy o pokroku.

49. V **oblasti politiky zamestnanosti a sociálnych vecí** Európska rada schvaľuje dohodu o spoločných zásadách flexiistoty, ktorá sa dosiahla na zasadnutí Rady 5. a 6. decembra 2007, a vyzýva členské štáty, aby tieto zásady riadne zohľadnili pri vytváraní a vykonávaní vnútroštátnych politík v oblasti flexiistoty. Európska rada víta spoločnú analýzu európskych sociálnych partnerov o pracovných trhoch a zdôrazňuje ich dôležitú úlohu pri vytváraní, vykonávaní a monitorovaní politík v oblasti flexiistoty. Tiež víta prebiehajúce konzultácie o zhodnotení sociálnej situácie, ktorým sa pripravila pôda pre obnovený a moderný sociálny program pre Európu. Celoživotný prístup k práci by sa mal vytvoriť podporou aktívneho starnutia a modernizáciou dôchodkových systémov, aby sa tak prostredníctvom väčšej operatívnosti paktu pre mládež a paktu pre rodovú rovnosť a ich účinného monitorovania a začleňovania do iných politík, ako aj prostredníctvom využívania možností ponúkaných iniciatívou „Európska aliancia pre rodiny“ zabezpečila finančná, hospodárska a sociálna trvalá udržateľnosť. Európska rada víta nedávny vývoj v oblasti štruktúrovaného dialógu a účasti mladých ľudí na rozhodovacom procese na európskej úrovni.
50. V aktívnych politikách **začleňovania** by sa mala spájať integrácia na trhoch práce s mobilitou pracovnej sily, motiváciou aktívne si hľadať zamestnanie, podporou primeraného príjmu a kvalitnými, prístupnými a efektívnymi sociálnymi službami. Európska rada taktiež potvrdzuje svoj záväzok v súvislosti s programom dôstojnej práce ako globálnym nástrojom na presadzovanie zamestnanosti a lepších pracovných noriem a na podporu rozvoja. Európska rada víta výsledky **európskeho roku rovnakých príležitostí pre všetkých** a vyzýva členské štáty k zintenzívneniu úsilia s cieľom predchádzať diskriminácii na trhu práce i mimo neho a bojovať proti tomuto fenoménu. V tejto súvislosti Európska rada, vedomá si veľmi osobitej situácie Rómov v celej Únii, vyzýva členské štáty a Úniu, aby využili všetky prostriedky na zlepšenie ich začlenenia. Na tento účel vyzýva Komisiu, aby preskúmala existujúce politiky a nástroje a do konca júna 2008 podala Rade správu o dosiahnutom pokroku.

51. Pokiaľ ide o **energetiku a zmenu klímy**, Európska rada zdôrazňuje, že je v súlade s jej závermi z marca 2007 dôležité vykonať všetky aspekty komplexného akčného plánu na obdobie 2007 – 2009, ktorý sa prijal na jar tohto roku, s cieľom pokročiť v dosahovaní troch cieľov **energetickej politiky pre Európu**: bezpečnosti dodávok, konkurencieschopnosti a zmeny klímy.
52. Európska rada preto:
- berie na vedomie oznámenie Komisie „Strategický plán energetických technológií (Plán SET)“, ako aj výhľadový dokument o energetických technológiách; malo by sa pokročiť v úsilí o poskytnutie rámca, ktorým sa uľahčí urýchlenie technologických zmien vrátane strategického plánovania, efektívnejšieho vykonávania, nárastu zdrojov a posilneného prístupu k medzinárodnej spolupráci týkajúcej sa inovácie v oblasti nízkouhlíkových technológií,
  - berie na vedomie pokrok dosiahnutý v diskusiách o 3. balíku vnútorného trhu s plynom a elektrickou energiou, ktoré budú rýchlo pokračovať s cieľom dosiahnuť včasnú dohodu v priebehu roka 2008,
  - pokiaľ ide o nástroje v oblasti obnoviteľnej energie a zmeny klímy, očakáva druhý súbor legislatívnych návrhov Komisie, ktoré by mali byť k dispozícii v januári 2008, a zdôrazňuje význam dosiahnutia včasnej dohody o týchto návrhoch.
53. Európska rada zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť vzájomný súlad medzi politikami EÚ vrátane presadzovania udržateľného dopravného systému v zmysle záverov z júna 2007.

54. **Konferencia zmluvných strán rámcového dohovoru OSN o zmene klímy, ktorá sa uskutočnila na Bali**, musí reagovať na naliehavú potrebu globálnej činnosti identifikovanú vo štvrtjej hodnotiacej správe medzivládnej skupiny pre zmenu klímy a súhlasiť so začatím rokovaní s cieľom dosiahnuť do roku 2009 globálnu, komplexnú a efektívnu dohodu pre obdobie po roku 2012. Európska rada v tejto súvislosti pripomína závery Rady z 30. októbra 2007, v ktorých sa podrobne uvádzajú ciele a prvky, ktoré by podľa Únie mali byť súčasťou budúcej dohody a mal by sa nimi riadiť proces rokovania.
55. Európska rada tiež pripomína závery Rady z 19. – 20. novembra o globálnej aliancii proti zmene klímy medzi EÚ a rozvojovými krajinami, ktorou sa poskytne platforma pre dialóg a spoluprácu v oblastiach prispôsobovania sa zmene klímy, podpory znižovania rizika katastrof a začleňovania problematiky zmeny klímy do úsilia o znižovanie chudoby v najzraniteľnejších krajinách.
56. **Trvalo udržateľný rozvoj** je hlavným cieľom Európskej únie. Európska rada víta prvú správu Komisie o pokroku pri obnovení stratégie EÚ pre trvalo udržateľný rozvoj (SDS – Sustainable Development Strategy). Súhlasí, aby ciele a priority siedmich kľúčových výziev obsiahnutých v tejto stratégii ostali naďalej v plnej miere platné a aby sa preto hlavný dôraz kládol na ich účinné vykonávanie na všetkých úrovniach. Je tiež potrebné užšie prepojiť obnovenú stratégiu EÚ s vnútroštátnymi stratégiami v oblasti trvalo udržateľného rozvoja. Musí sa plne využiť a posilniť štruktúra riadenia a nástroje stratégie pre trvalo udržateľný rozvoj, a to najmä v súvislosti s monitorovaním pokroku a výmenou najlepších postupov. Integrovaná politika EÚ v oblasti klímy a energetiky a integrovaný prístup k trvalo udržateľnému hospodáreniu s prírodnými zdrojmi, ochrana biodiverzity a služieb ekosystému a trvalo udržateľná výroba a spotreba predstavujú predpoklady pre dosiahnutie cieľov stratégie trvalo udržateľného rozvoja, ako aj lisabonskej stratégie. EÚ musí ďalej pracovať s cieľom dosiahnuť udržateľnejšiu dopravu a spôsoby dopravy, ktoré sú šetrné k životnému prostrediu. Komisia sa vyzýva, aby spolu s ďalšou správou o pokroku v oblasti stratégie pre trvalo udržateľný rozvoj predložila v júni 2009 „cestovnú mapu“ určujúcu zostávajúce opatrenia, ktoré sa majú prioritne zrealizovať.

57. Európska rada víta závery Rady o **nedostatku vody a suchách** a vyzýva Komisiu, aby v roku 2008 predložila správu a na tomto základe preskúmala a ďalej rozvíjala vyvíjajúcu sa stratégiu EÚ do roku 2012 a zohľadnila pritom medzinárodný rozmer. Taktiež uznáva potrebu posilniť prepojenie podnikania a biodiverzity na európskej úrovni, pričom víta iniciatívu EÚ pre podnikanie a biodiverzitu a záväzok Komisie poskytnúť technickú podporu.
58. Európska rada víta oznámenie Komisie o **integrovanej námornej politike** Európskej únie a navrhovaný akčný plán, v ktorom sa stanovujú prvé konkrétne kroky na ceste k integrovanému prístupu k námorným záležitostiam. Široká účasť na predchádzajúcej verejnej konzultácii a v komplexnej diskusii na lisabonskej ministerskej konferencii je dôkazom záujmu zainteresovaných strán o rozvoj takejto politiky. Budúca integrovaná námorná politika by mala zabezpečiť súčinnosť a ucelenosť odvetvových politik, poskytnúť pridanú hodnotu a plne rešpektovať zásadu subsidiarity. Navyše by sa mala navrhnuť ako nástroj na riešenie výziev, ktorým čelí Európa v súvislosti s trvalo udržateľným rozvojom a svojou konkurencieschopnosťou. Mali by sa v nej najmä zohľadniť konkrétne odlišnosti členských štátov a jednotlivých morských oblastí vrátane ostrovov, súostroví a najvzdialenejších regiónov, ako aj medzinárodného rozmeru, čím by sa mala podnecovať posilnená spolupráca. Európska rada víta uzavretie rámcovej smernice o morskej stratégii ako environmentálny pilier tejto politiky. Vyzýva Komisiu, aby pokročila v iniciatívach a návrhoch obsiahnutých v akčnom pláne, a budúce predsedníctva, aby pracovali na vytvorení integrovanej námornej politiky Únie. Komisia sa vyzýva, aby na konci roka 2009 predložila Európskej rade správu o pokroku.
59. Bez toho, aby bola dotknutá integrovaná námorná politika, Európska rada vyzýva Komisiu, aby najneskôr v júni 2009 predložila stratégiu EÚ pre región **Baltského mora**. Táto stratégia by mala okrem iného pomôcť pri riešení naliehavých environmentálnych výziev súvisiacich s Baltským morom. Pre vonkajšie aspekty spolupráce v oblasti Baltského mora poskytuje základ rámec Severnej dimenzie.

60. Európska rada víta správu Komisie o stratégii pre **najvzdialenejšie regióny** z roku 2004, v ktorej sa uvádzajú pozitívne výsledky tejto stratégie a prezentujú sa vyhliadky na činnosť Spoločenstva v týchto regiónoch. Európska rada očakáva uzatvorenie začatej verejnej diskusie a vyzýva Komisiu, aby najneskôr v októbri 2008 predložila príslušné návrhy.
61. Európska rada víta 4. **správu o súdržnosti** a zdôrazňuje význam diskusie o budúcnosti tejto základnej politiky, ktorá začala na fóre o kohéznej politike v septembri a pokračovala v novembri na neformálnom ministerskom stretnutí o regionálnej politike.

VONKAJŠIE VZŤAHY

62. Európska rada zdôrazňuje význam prehlbovania vzťahov medzi Európskou úniou a jej partnermi v čoraz globalizovanejšom svete. Samity konané v tomto polroku s Brazíliou, Ruskom, Ukrajinou, Čínou, Indiou, ASEAN-om a Afrikou prispeli k posilneniu vzťahov EÚ s týmito partnermi a upevneniu spoločného základu pri riešení globálnych výziev.
63. Na samite s **Brazíliou** v júli sa vytvorilo strategické partnerstvo, ktoré má za cieľ pozdvihnúť dvojstranný vzťah a posilniť politický dialóg o globálnych a regionálnych otázkach, ako aj o spolupráci v mnohých oblastiach spoločného záujmu.

64. Európska rada víta druhý **samit EÚ – Afrika**, ktorý sa konal 8. a 9. decembra v Lisabone. Samit bol vyjadrením odhodlanosti obidvoch strán posunúť ich vzťahy na novú úroveň. Na tento účel bola prijatá spoločná stratégia Afriky a EÚ, ako aj akčný plán zameraný na zabezpečenie konkrétnych výsledkov nových politických a rozvojových ambícií. Na samite sa dohodlo vytvorenie ôsmich partnerstiev v oblasti mieru a bezpečnosti, demokratickej správy a ľudských práv, obchodu a regionálnej integrácie, rozvojových cieľov tisícročia, energetiky, zmeny klímy, migrácie, mobility a zamestnanosti a vedy, informačnej spoločnosti a vesmíru. Tieto partnerstvá umožnia spoločné riešenie otázok spoločného záujmu vrátane otázok globálnej povahy, a pomôžu EÚ lepšie prispieť k rozvoju Afriky. Európska rada uznáva, že na to, aby sa v najbližších troch rokoch dosiahli konkrétne a hmatateľné výsledky, bude potrebné dodatočné a kombinované úsilie všetkých relevantných aktérov.
65. Pokiaľ ide o **Kosovo**, Európska rada berie na vedomie závery procesu v rámci trojky z 10. decembra a záverečnú správu, ktorú kontaktná skupina predložila generálnemu tajomníkovi OSN. Vyjadruje trojke vďačnosť za neúnavné skúmanie všetkých možností ako zabezpečiť riešenie postavenia Kosova na základe dohody. Osobitné poďakovanie za vyvinuté úsilie patrí veľvyslancovi Wolfgangovi Ischingerovi, zástupcovi EÚ v trojke.
66. Európska rada zdôrazňuje, že proces rokovaní medzi stranami rokujúcimi o budúcom štatúte Kosova, ktorý uľahčovala trojka, sa vyčerpal. V tejto súvislosti vyjadruje hlboké poľutovanie, že dotknuté dve strany neboli schopné dosiahnuť vzájomne prijateľnú dohodu napriek veľkému úsiliu a dobrej viere trojky plne podporovanej členskými štátmi EÚ.
67. Európska rada víta skutočnosť, že obe strany sa počas procesu v rámci trojky opakovane zaviazali vzdať sa akýchkoľvek činností alebo vyhlásení, ktoré by mohli ohroziť bezpečnostnú situáciu, a vyhýbať sa násiliu. Tento záväzok podporovať mier, ktorý je dôležitý aj pre regionálnu stabilitu, musí platiť aj naďalej.

68. Európska rada súhlasí s generálnym tajomníkom OSN, že súčasný stav v Kosove je neudržateľný, a preto zdôrazňuje, že je potrebné pokročiť k vyriešeniu postavenia Kosova, čo je dôležité pre regionálnu stabilitu. Takéto riešenie by malo zabezpečiť demokratické, multietnické Kosovo dodržiavajúce zásady právneho štátu, ochrany menšín a kultúrneho a náboženského dedičstva.
69. Európska rada zdôrazňuje svoje presvedčenie, že vyriešenie otázky štatútu Kosova je prípadom *sui generis*, ktorý nevytvára žiadny precedens.
70. Európska rada berie na vedomie, že Bezpečnostná rada Organizácie Spojených národov sa bude touto otázkou zaoberať v decembri. Zdôrazňuje, že EÚ je pripravená zohrať vedúcu úlohu pri posilňovaní stability v regióne a pri realizácii riešenia vymedzujúceho budúci štatút Kosova. Ohlasuje pripravenosť EÚ pomáhať Kosovu na ceste k udržateľnej stabilite aj misiou EBOP a príspevkom k medzinárodnej civilnej misii ako súčasť medzinárodnej prítomnosti. Rada pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy sa vyzýva, aby určila charakteristiky misie a stanovila jej začiatok. Od generálneho tajomníka/vysokého splnomocnenca sa požaduje, aby misiu pripravil v spolupráci s príslušnými orgánmi v Kosove a Organizáciou Spojených národov. EÚ bude tiež pripravená pomáhať hospodárskemu a politickému rozvoju prostredníctvom jasnej európskej perspektívy v súlade s európskou perspektívou regiónu.
71. Európska rada opätovne potvrdzuje, že budúcnosť západného Balkánu je v Európskej únii. Domnieva sa, že stabilné a prosperujúce Srbsko plne začlenené do rodiny európskych národov je veľmi dôležité pre stabilitu regiónu. V tejto súvislosti nabáda Srbsko, aby splnilo potrebné podmienky, ktoré umožnia rýchle podpísanie dohody o stabilizácii a pridružení, a vzhľadom na značné inštitucionálne kapacity Srbska a pripomínajúc svoje závery z decembra 2006 opakuje svoje presvedčenie, že pokrok na ceste do EÚ vrátane postavenia kandidátskej krajiny možno urýchliť.

72. Európska rada potvrdzuje, že **európska susedská politika** (ESP) je jednou z kľúčových priorít v rámci vonkajšej činnosti EÚ. Pripomínajúc svoje závery z júna 2007 a so zreteľom na charakter ESP ako jednotný a súdržný politický rámec dodržiavajúci zásadu diferenciácie víta dosiahnutý pokrok. Víta oznámenie Komisie z 5. decembra 2007, ako aj výsledky konferencie o ESP z 3. septembra 2007 a vyzýva nadchádzajúce predsedníctva, aby v tejto práci pokračovali na základe príslušných oznámení a návrhov Komisie s cieľom rozvinúť východný aj južný rozmer prostredníctvom bilaterálneho a multilaterálneho prístupu.
73. Európska rada zdôrazňuje strategický význam vzťahu EÚ so **stredozemskými krajinami** a víta pokrok v rozvoji politického dialógu a dialógu o bezpečnosti pri vytváraní oblasti spoločnej prosperity a pri realizácii sociálneho, kultúrneho a ľudského partnerstva v súlade so závermi zasadnutia ministrov zahraničných vecí, ako aj v ďalších dôležitých oblastiach, ako je napr. migrácia. Európska rada víta v barcelonskom procese Albánsko a Mauritániu.
74. Európska rada víta tiež vyhliadky na uzatvorenie rámcovej dohody s Líbyou v súlade so závermi Rady z októbra 2007, ktoré by mali predstavovať prelom v rozvoji novej etapy vo vzťahu EÚ s touto stredozemskou krajinou, a to aj pokiaľ ide o otázky migrácie.
75. Európska rada podporuje pokrok dosiahnutý na prvom zasadnutí **Transatlantickej hospodárskej rady** 9. novembra 2007 a v období pred začatím ďalšieho samitu EÚ – USA očakáva ďalšie výrazné kroky.

76. Európska rada víta diskusiu a závery prijaté na novembrovom zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy o reakcii EÚ na **nestabilné situácie**, v ktorých sa zdôrazňuje význam demokratickej správy, právneho štátu, dodržiavania ľudských práv a základných slobôd a boja proti chudobe so zreteľom na potrebu predchádzať nestabilným situáciám, riešiť ich a vyvinúť nástroje na zabezpečenie rýchlejšej a flexibilnejšej reakcie s cieľom pokročiť v dosahovaní rozvojových cieľov tisícročia najzraniteľnejších krajín.
77. Európska rada vyzýva Komisiu, aby do apríla 2008 predložila správu o pokroku pri dosahovaní **rozvojových cieľov tisícročia** a o tom, čo môže pre ich urýchlené napĺňanie urobiť EÚ. Posúdi ju na svojom zasadnutí v júni 2008.
78. Európska rada srdečne víta prijatie **konsenzu EÚ o humanitárnej pomoci**, ktorý 18. decembra podpíšu Rada, Komisia a Európsky parlament a ktorý sa následne rozpracuje vo forme cestovnej mapy. Týmto konsenzom EÚ o humanitárnej pomoci sa bude riadiť politika humanitárnej pomoci EÚ na základe zásad nestrannosti, neutrality, ľudskosti a nezávislosti.
79. Európska rada je naďalej vážne znepokojená nad situáciou v **Barme/Mjanmarsku**. Opätovne zdôrazňuje pretrvávajúcu dôležitú úlohu ASEAN-u, Indie a Číny a víta nedávne spoločné vyhlásenie s týmito krajinami na podporu prebiehajúcej práce osobitného vyslanca OSN Ibrahima Gambariho a osobitného vyslanca OSN pre ľudské práva Sergia Pinheira. Vymenovaním Piera Fassina za osobitného vyslanca EÚ pre Barmu/Mjanmarsko v záujme podpory misie priateľských služieb sa zdôrazňuje význam, aký EÚ pripisuje zlepšeniu situácie v Barme/Mjanmarsku a procesu OSN.
80. Európska rada v súlade so závermi Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy z 15. októbra opätovne potvrdzuje, že EÚ je pripravená na základe vývoja v krajine prehodnotiť, zmeniť a doplniť alebo ďalej posilniť reštriktívne opatrenia proti vláde Barmy/Mjanmarska.

81. EÚ je pevne rozhodnutá ďalej pomáhať ľudu Barmy/Mjanmarska na jeho ceste k demokracii, bezpečnosti a prosperite.
82. Európska rada opakuje svoje hlboké znepokojenie v súvislosti s jadrovým programom **Iránu** a zdôrazňuje, že nadobudnutie jadrovej vojenskej spôsobilosti Iránom by bolo neprijateľné. V tomto ohľade odsudzuje, že Irán stále nedodrížiava svoje medzinárodné záväzky, ako sa uvádzajú v rezolúciách BR OSN 1696, 1737 a 1747, a to zastavenie všetkých činností spojených s obohacovaním uránu a prepracovaním jadrového paliva, aby sa navrátila dôvera vo výlučne mierový charakter jeho programu.
83. Európska rada ďalej vyjadruje poľutovanie nad tým, že ani vysoký splnomocnenec EÚ Javier Solana po diskusióch s iránskym jadrovým vyjednávačom, ani generálny riaditeľ MAAE Mohamed El Baradei neboli schopní podať správu s pozitívnym výsledkom najmä v súvislosti s plnením požiadaviek Bezpečnostnej rady OSN zo strany Iránu.
84. Európska rada vyzýva Irán, aby MAAE poskytol úplné, jasné a dôveryhodné odpovede, vyriešil všetky otázky týkajúce sa iránskych jadrových činností, ratifikoval a vykonal dodatkový protokol a plne vykonal ustanovenia dohody o komplexných zárukách vrátane jej subsidiárnych opatrení. Zdôrazňuje, že vykonanie týchto činností a opatrení zabezpečujúcich transparentnosť, ako to požaduje MAAE, by predstavovalo pozitívny krok k budovaniu dôvery v iránsky jadrový program.
85. Európska rada potvrdzuje svoju úplnú a jednoznačnú podporu úsiliu nájsť dohodnuté dlhodobé riešenie iránskej jadrovej otázky a zdôrazňuje, že návrhy, ktoré vysoký splnomocnenec predložil 6. júna 2006, by Iránu zabezpečili všetko, čo potrebuje na vybudovanie civilného jadrového priemyslu, a zároveň zmiernili medzinárodné obavy.

86. Európska rada opakuje svoju plnú podporu práci v Bezpečnostnej rade OSN na prijatí ďalších opatrení podľa článku 41 kapitoly VII Charty OSN a pripomína, že na základe záverov Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy o Iráne z 15. októbra začala zvažovať dodatočné opatrenia, ktoré je možné prijať na podporu procesu OSN a spoločných cieľov medzinárodného spoločenstva. V zmysle budúcich rozhodnutí, ktoré prijme Bezpečnostná rada OSN, sa na budúcom zasadnutí Rady pre všeobecné záležitosti a vonkajšie vzťahy rozhodne, aké opatrenia prijme EÚ.
87. Európska rada vyjadruje svoju plnú podporu rokovaniam medzi Palestínčanmi a Izraelčanmi, ktoré sa začali na konferencii v Annapolise a pokračovali na konferencii darcov v Paríži.
88. Európska rada je vážne znepokojená situáciou v Libanone. Domnieva sa, že omeškanie zvolenia prezidenta republiky môže mať nebezpečné následky. Európska rada sa pripája ku generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov v snahe presvedčiť všetky zainteresované strany, aby rešpektovali libanonský ústavný proces.
89. EÚ je mimoriadne znepokojená vojenskou eskaláciou vo východnom Kongu a z nej vyplývajúcim utrpením civilného obyvateľstva. Vyzýva na bezodkladné ukončenie násilia a pripomína všetkým stranám, že tento problém nemá vojenské riešenie. Európska rada opätovne potvrdzuje svoju dôveru v to, že misia MONUC bude zohrávať svoju úlohu v teréne zameranú na čo najvčasnejšiu stabilizáciu regiónu.
90. **Európska bezpečnostná stratégia** prijatá v roku 2003 sa ukázala byť veľmi užitočná. Poskytuje Únii relevantný rámec pre jej vonkajšiu politiku. Európska rada so zreteľom na celý vývoj, ktorý sa odvtedy uskutočnil, a najmä na skúsenosti získané z misií EBOP, vyzýva GT/VS, aby v plnej súčinnosti s Komisiou a v úzkej spolupráci s členskými štátmi preskúmal vykonávanie tejto stratégie s cieľom navrhnúť možnosti na jej zlepšenie a prípadne prvky na jej doplnenie, ktoré by sa prijali na zasadnutí Európskej rady v decembri 2008.

VYHLÁSENIE EÚ O GLOBALIZÁCII

Globalizácia čoraz viac formuje naše životy tým, že podporuje pohyb osôb, tovaru, služieb a myšlienok a občanom a podnikom poskytuje nové **príležitosti**. Silnejšie obchodné toky a hospodársky rast zvýšili prosperitu, a tak zmenili spôsob života európskych občanov a pozdvihli milióny osôb na celom svete z chudoby. Globalizácia nás však stavia pred nové hospodárske, sociálne, environmentálne, energetické a bezpečnostné **výzvy**.

Naším cieľom je dať **globalizácii takú podobu**, ktorá by bola v záujme všetkých našich občanov a opierala sa o naše spoločné hodnoty a zásady. A o toto sa nemôže usilovať len samotná Únia, aj keď rozšírená. Musíme sa spojiť s partnermi na medzinárodnej úrovni a posilniť strategickú spoluprácu a spoločne musíme vyvíjať úsilie v rámci silnejších multilaterálnych organizácií. Lisabonská zmluva tým, že ustanovila reformovaný a trvalý inštitucionálny rámec, zlepšila našu schopnosť plniť si povinnosti a dodržiavať pritom základné zásady zakotvené v Berlínskom vyhlásení. Prinesie zvýšený súlad našej vonkajšej činnosti.

Aby bolo možné reagovať na možnosti a výzvy globalizácie, je potrebné využiť vnútorné a vonkajšie politiky Únie. Musíme plniť **lisabonskú stratégiu pre rast a zamestnanosť**, ďalej rozvíjať štyri slobody v rámci vnútorného trhu a súčasne zabezpečovať silný sociálny rozmer a rešpektovanie životného prostredia. Tým sa posilní schopnosť členských štátov obstať v konkurencii globalizovaného sveta a zvýši sa kolektívna schopnosť Únie presadzovať jej záujmy a hodnoty vo svete. Kľúč k dlhodobému hospodárskemu úspechu spočíva v ďalších reformách na vnútroštátnej úrovni, ako aj na úrovni Spoločenstva. Ako ústredný hnací motor rastu a zamestnanosti a na zabezpečenie toho, že z príležitostí, ktoré prináša globalizácia, budú mať prospech všetci, by sa mali posilniť investície do výskumu, inovácií a vzdelávania.

EÚ sa na zasadnutí Európskej rady na jar 2007 dohodla na veľmi ambiciózných záväzkoch v oblasti **zmeny klímy** a v oblasti **energetiky**. Svoje sľuby splníme a preukážeme v týchto oblastiach vedúce postavenie v celosvetovom meradle. Sme si však vedomí, že naše snaženie o riešenie výziev zmeny klímy by bolo neúplné bez účasti dôležitých partnerov. Únia trvá na potrebe celosvetovej a komplexnej dohody na obdobie po roku 2012, ktorej zmluvnými stranami budú najmä Spojené štáty, Rusko, Čína, India a Brazília a ktorá sa schváli najneskôr v roku 2009. Využijeme naše dvojstranné vzťahy na podporu spoločného výskumu a technickej spolupráce. Mali by sme sa tiež snažiť o zintenzívnenie rozvojovej pomoci v oblasti životného prostredia a budeme sa usilovať o posilnenie úlohy medzinárodných finančných inštitúcií v tejto oblasti.

Pre trvalý hospodársky rast sú nevyhnutné zosúladené makroekonomické politiky a stabilné **finančné trhy**. Pokiaľ ide o stabilitu a rast v celosvetovom hospodárstve, euro už zohráva dôležitú úlohu. EÚ je významným svetovým finančným trhom, ktorý požíva výhody jednotného trhu finančných služieb a riadneho rámca dohľadu. Je potrebné pokračovať v úsilí tak v rámci EÚ, ako aj na príslušných medzinárodných fórach s cieľom zlepšiť rámce dohľadu a transparentnosť finančných trhov.

Únia vždy presadzovala voľný **obchod** a otvorenosť ako prostriedok podporujúci rast, zamestnanosť a rozvoj u nej samej, ako aj u jej obchodných partnerov, a má v úmysle zaujať v tejto oblasti vedúce postavenie. Budeme pokračovať v snahe o vyrovnanú celosvetovú dohodu v rámci rozvojového programu z Dauhy doplnenú dvojstrannými dohodami. Dialógy s kľúčovými obchodnými partnermi, ako napríklad dialóg v súvislosti s Transatlantickou hospodárskou radou, začali prispievať k prekonávaniu necolných prekážok obchodu a investícií. Európska únia bude presadzovať čoraz väčšie otvorenie trhov, ktoré by malo priniesť vzájomné výhody. Na tento účel musia aj naši partneri preukázať otvorenosť na základe medzinárodne dohodnutých pravidiel, najmä pokiaľ ide o spravodlivú hospodársku súťaž a ochranu práv duševného vlastníctva. V tejto súvislosti je EÚ pripravená poskytnúť svojim obchodným a investičným partnerom pomoc pri rozvoji celosvetových noriem a najmä pri podpore budovania kapacít v rozvojových krajinách.

Spolu s našimi partnermi sa budeme naďalej snažiť naplňovať pevné a koherentné **rozvojové stratégie**. Európska únia a jej členské štáty sú už dnes zďaleka najväčším oficiálnym poskytovateľom rozvojovej a humanitárnej pomoci na svete. Svoje záväzky v rámci rozvojových cieľov tisícročia budeme plniť a od ostatných očakávame to isté. Veľmi dôležitou naďalej zostáva podpora dôstojnej práce a riešenie problému infekčných chorôb a ďalších celosvetových otázok zdravia. Pripomíname, že dodržiavanie demokracie a ľudských práv vrátane rodovej rovnosti sú základným predpokladom trvalo udržateľného rozvoja.

EÚ musí byť pripravená prevziať svoj podiel zodpovednosti za **celosvetovú bezpečnosť a stabilitu**. Efektívne využívanie nástrojov a rozvojové možnosti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky a európskej bezpečnostnej a obrannej politiky umožnia Únii zohrávať čoraz významnejšiu úlohu pri budovaní bezpečnejšieho sveta. Únia je zástankyňou účinného multilateralizmu a silných medzinárodných organizácií, predovšetkým OSN. Naša trvalá a zásadová podpora právneho štátu prispeje k riešeniu bezpečnostných výziev, akými sú napríklad terorizmus, organizovaná trestná činnosť a nestabilné štáty. Zároveň budeme plniť spoločný vnútorný program v oblasti slobody, bezpečnosti a spravodlivosti s cieľom naplniť očakávania našich občanov, pokiaľ ide o zaistenie ich bezpečnosti a ochranu práv.

Migrácia je výzvou obdobia globalizácie, má celosvetovú povahu, ale prevažne regionálny vplyv. Pokračujeme v rozvíjaní komplexnej európskej migračnej politiky s cieľom podporovať integráciu, riadiť legálnu migráciu a bojovať proti nelegálnej imigrácii. Takto by sme mali byť schopní čeliť výzvam a využívať výhody, ktoré môže dobre riadená migrácia priniesť EÚ aj tretím krajinám.

Európska únia je najväčším trhom práce na svete a významným svetovým aktérom pri podpore mieru a prosperity. Sme odhodlaní zachovať si toto postavenie v prospech našich občanov a ľudí na celom svete. Spoločne zabezpečíme, že globalizácia bude zdrojom príležitostí a nie hrozbou. Budeme preto pokračovať v budovaní **silnejšej Európy pre lepší svet**.